

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ	vii
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	xiii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΕΝΟΤΗΤΑ Ι: ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	11
1. Ιατρική γνώση και δικαίωμα άσκησης της ιατρικής:	
Εκπαίδευση - Μαθητεία - Ιατρική ως <i>τέχνη</i> κληρονομήσιμη.....	13
α) Εγγραμματοσύνη των <i>ιατρῶν</i> : <i>receptaria</i> και ιατρικά βιβλία.....	14
β) Εκπαίδευση και μαθητεία.....	17
γ) Ιατρική, <i>τέχνη</i> κληρονομήσιμη.....	24
δ) Η ηλικία των μαθητευόμενων και η διάρκεια της μαθητείας.....	26
2. <i>Ἴατροι ἐπὶ τὸ ἔργον</i> : Άσκηση της ιατρικής - Εξειδίκευση.....	31
α) Άσκηση της ιατρικής: φροντίδα και θεραπεία των ασθενών.....	32
β) Εξειδίκευση.....	42
i. <i>Ἴατροκλύσται</i>	43
ii. <i>Ὀφθαλμικοί</i>	46
iii. Μυοσκελετικές και δερματικές παθήσεις.....	52
γ) Ιατρικές ειδικότητες και κρατικός διοικητικός μηχανισμός.....	57
i. <i>Ἴατροι περιτομῆς</i>	57
ii. <i>Ἴατροι νεκροτάφοι</i>	59
δ) <i>Ἴατροι</i> και στρατός: <i>Στρατιώται ἱατροί</i> , <i>medici</i> και <i>ἱατροὶ λεγεῶνος</i>	62
ε) Κληρικοί <i>ἱατροί</i>	72
3. <i>Δημόσιοι ἱατροὶ</i> στη ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο.....	81
α) <i>Προσφωνήσεις</i>	83
i. Βιαιοπραγία.....	85
ii. Ατυχήματα.....	94
iii. Ασθένεια.....	97
β) Ο θεσμός του <i>δημοσίου ἱατροῦ</i>	98
4. Κοινωνικό status των <i>ιατρῶν</i>	
στην ελληνορωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο.....	107
α) Μόρφωση των <i>ιατρῶν</i> και κοινωνική	

αναγνώριση του ιατρικού επαγγέλματος.....	108
β) <i>Ίατροι</i> της Αυλής.....	112
γ) <i>Άρχιατροί</i>	120
δ) Ιατρικά επαγγελματικά σωματεία.....	127
ε) Φυλετικός διαχωρισμός των <i>ίατρων</i> : Εξειδίκευση και κοινωνική ανέλιξη.....	137
στ) Γυναίκες <i>ίατροί</i>	148
ζ) Δούλοι <i>ίατροί</i>	153
5: Οικονομικό status των <i>ίατρων</i> στην πτολεμαϊκή, ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο.....	163
α) Αμοιβές.....	164
i. <i>Ίατρικόν</i>	166
ii. Αμοιβές των <i>ίατρων</i> στην πτολεμαϊκή, ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο.....	172
β) Περιουσιακά στοιχεία.....	187
γ) Φορολόγηση, οφειλές και άλλες δαπάνες.....	195
ΕΝΟΤΗΤΑ II: ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	219
1. Ιδιωτικά θεραπευτήρια και στρατιωτικά νοσοκομεία: <i>ίατρεῖα</i> και <i>valetudinaria</i> στη ρωμαϊκή Αίγυπτο.....	223
α) <i>Ίατρεῖα</i>	223
β) <i>Valetudinaria</i>	229
2. Βυζάντιο και χριστιανική φιλανθρωπία: <i>Piae causae</i> της βυζαντινής Αιγύπτου.....	235
α) Εκκλησιαστικά και μοναστηριακά ευαγή ιδρύματα.....	240
β) <i>Διακονίαι</i>	254
γ) <i>Piae causae</i> ανεξάρτητες από την εκκλησιαστική διοίκηση.....	260
δ) Δωρεές σε ευαγή ιδρύματα.....	270
ε) Το προσωπικό των ευαγών ιδρυμάτων.....	275
i. <i>Νοσοκόμοι</i>	276
ii. <i>Υπουργοί</i>	278
iii. <i>Παραβαλανεῖς</i> και <i>λεκτικάριοι</i>	279
στ) Φιλανθρωπία και χριστιανικές αδελφότητες στη βυζαντινή Αίγυπτο.....	283
3. Στο περιθώριο των μεγάλων ιδρυμάτων: χώροι φιλοξενίας και ανάπαυλας ταξιδιωτών.....	297

α) Σταθμοί και καταλύματα στην πτολεμαϊκή Αίγυπτο.....	297
i. Σταθμοί.....	298
ii. Καταλύματα.....	304
β) Καταλύματα στρατιωτών στη ρωμαϊκή και βυζαντινή Αίγυπτο:	
μητᾶτα και ἀπαντητήρια.....	306
γ) Ξενία.....	314
δ) Χάνια και πανδοχεία στην πτολεμαϊκή, ρωμαϊκή και	
βυζαντινή Αίγυπτο: καπηλεῖα, ταβέρναι, στάβλα,	
ἀλλαγαί, μοναί και ὀσπίτια.....	321
i. Καπηλεῖα.....	322
ii. Ταβέρναι.....	324
iii. Στάβλα.....	327
iv. Ἀλλαγαί.....	331
v. Μοναί.....	335
vi. Ὀσπίτια.....	340
ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.....	347
α) Ιατρικά εργαλεία.....	348
β) Εργαλειοθήκες και αποθηκευτικοί χώροι.....	352
γ) Δοχεία και ἄλλα κοίλα σκεύη.....	354
δ) Ὑφάσματα και σπόγγοι.....	356
ε) Τρεις ειδικές περιπτώσεις.....	359
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	373
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	379
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΙΑΤΡΩΝ.....	415